

بسمه تعالی

آئین نامه نحوه ارائه خدمات توسط شرکت ها و مؤسسات سلامت کار

تعاریف:

طب کار: رشته ای از تخصص های بالینی پزشکی است که فارغ التحصیلان آن وظیفه پیشگیری، تشخیص و مراقبت بیماری های شغلی و عوارض ناشی از کار و توان بخشی آن را بر عهده داشته و اقدامات درمانی لازم را به انجام می رساند.

بهداشت حرفه ای: رشته ای از علوم بهداشتی است که فارغ التحصیلان آن وظیفه پیش بینی، شناسایی، ارزیابی و کنترل عوامل و شرایط زیان آور محیط کار را به عهده داشته و اقدامات لازم را به انجام می رساند.

فصل اول: شرایط عمومی

ماده ۱: مؤسسين شرکت ها و مؤسسات ارایه دهنده خدمات سلامت کار که از این به بعد در این آیین نامه شرکت نامیده می شود باید دارای یکی از مدارک دانشگاهی به شرح ذیل باشد:

- دارندگان حداقل مدرک دکتری پزشکی

- دارندگان حداقل لیسانس بهداشت حرفه ای

تبصره: بازرسان بهداشت کار و بازرسان کار وزارت کار و امور اجتماعی نمی توانند مؤسس، مدیر عامل و یا عضو هیئت مدیره و یا مسئول فنی شرکت ها و مؤسسات موضوع این آئین نامه باشند و ضمناً نمی توانند به عنوان مشاور و یا سهامدار شرکت در منطقه تحت پوشش بازرسی خود ارایه خدمت نمایند.

ماده ۲: کارشناسان بهداشت حرفه ای و پزشکان طب کار و پزشکان دوره دیده طب کار شاغل در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نمی توانند مؤسس، مدیر عامل و یا عضو هیئت مدیره و یا مسئول فنی شرکت های موضوع این آیین نامه باشند.

تبصره: سمت های آموزشی در دانشگاه ها و مؤسسات تحقیقاتی از این حکم مستثنی است.

ماده ۳: شرکت ها باید دارای مسئول فنی و محل مناسب و امکانات لازم بر حسب نوع فعالیت به شرح ذیل باشد.

الف: خدمات طب کار، جهت ارائه خدمات طب کار شرکت باید دارای شرایط زیر باشد:

۱- یک نفر متخصص طب کار مسئول فنی با مدرک دکتری طب کار با حداقل ۲ سال سابقه

کار مرتبط

۲- سقف معاینات سالیانه شرکتی که مسئول فنی آن متخصص طب کار باشد حداکثر ۲۰/۰۰۰ نفر در سال خواهد بود.

تبصره: شرکت می تواند برای انجام معاینات کارگران شاغل، از پزشک عمومی که طی دو سال اخیر دوره بازآموزی را طی نموده و حداقل نیز ۲ سال سابقه کار مرتبط مورد تأیید مرکز بهداشت داشته باشد استفاده نماید.

۳- پزشک عمومی که دوره بازآموزی را طی نموده و حداقل ۲ سال سابقه کار مرتبط و مورد تأیید مرکز بهداشت را داشته باشد و گواهینامه کمیته فنی کشوری را اخذ نموده می تواند در شهری که پروانه مطب آن را اخذ نموده مسئولیت فنی شرکتی که سقف معاینات سالیانه آن ۳۰۰۰ نفر باشد را بر عهده بگیرد.

تبصره: شرکت هایی که پزشک عمومی به عنوان مسئول فنی (موضوع بند ۳) در آن فعالیت می نماید ملزم به کارگیری کارشناس بهداشت حرفه ای (به صورت تمام وقت) می باشند و در شرکت هایی که مسئول فنی آن متخصص طب کار می باشد باید از خدمات مشاوره ای کارشناس بهداشت حرفه ای نیز بهره مند باشد.

۴- محل مناسب جهت امور اداری، مالی، بایگانی و اسناد و مدارک پزشکی

۵- در صورتی که معاینات پزشکی و خدمات پاراکلینیکی در محل شرکت انجام می شود باید دارای شرایط و امکانات مطابق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

تبصره ۱: شرکت هایی که دارای پزشک عمومی دوره دیده می باشند در صورتی می توانند خدمات طب کار ارائه نمایند که پزشکان عمومی آن ها دارای پروانه مطب در آن شهر باشد.

تبصره ۲: در تهران و اصفهان ارائه خدمات طب کار به کارگاه ها و کارخانجات دارای بیشتر از ۵۰۰ نفر شاغل به عهده شرکت هایی است که مسئول فنی آن اختصاصاً متخصص طب کار باشد.

ب: خدمات مهندسی بهداشت کار: جهت ارائه خدمات مهندسی سلامت کار شرکت باید دارای شرایط زیر باشد:

۱- فارغ التحصیل بهداشت حرفه ای با مدرک دکتری بهداشت حرفه ای با دو سال سابقه کار یا فوق لیسانس بهداشت حرفه ای با ۴ سال سابقه کار و یا لیسانس بهداشت حرفه ای با ۷ سال سابقه کار در رشته مربوطه به عنوان مسئول فنی.

تبصره ۱- شرکت هایی که مسئول فنی آن ها دارای درجه PhD بهداشت حرفه ای باشد می توانند سالیانه خدمات بهداشت حرفه ای کارگاه ها و کارخانجات با جمعیت مجموعاً ۵۰۰۰۰ نفر را بر عهده گیرند.

تبصره ۲- شرکت هایی که مسئول فنی آن ها دارای فوق لیسانس بهداشت حرفه ای باشد می توانند سالیانه خدمات بهداشت حرفه ای کارگاه ها و کارخانجات با جمعیت مجموعاً ۲۰/۰۰۰ نفر را بر عهده گیرند.

تبصره ۳- شرکت هایی که مسئول فنی آن ها دارای درجه لیسانس بهداشت حرفه ای باشد می توانند سالیانه خدمات بهداشت حرفه ای کارخانجات با جمعیت مجموعاً ۱۰/۰۰۰ نفر را بر عهده گیرند.

۲- دفاتر اداری برای خدمات اداری و مالی و بایگانی

۳- موافقتنامه کتبی جهت انجام خدمات پیشرفته آزمایشگاهی و مهندسی بهداشت حرفه ای از مؤسسات و آزمایشگاه های معتبر

۴- محل مناسب جهت نگه داری حداقل وسایل اندازه گیری عوامل زیان آور.

ماده ۴- شرکت می تواند با در اختیار داشتن فرد حائز شرایط مندرج در بند الف ماده ۳ خدمات مربوط به طب کار و با در اختیار داشتن فرد حائز شرایط در بند ب ماده ۳ خدمات مربوط به بهداشت حرفه ای را ارائه نماید.

تبصره ۱: شرکت زمانی می تواند خدمات مربوط به طب کار و مهندسی بهداشت حرفه ای را توأماً ارائه نماید که هر دو تخصص مندرج در بند الف و ب ماده ۳ را مشترکاً به عنوان مسئولین فنی در اختیار داشته باشد.

تبصره ۲: مسئول فنی یک شرکت نمی تواند به عنوان مسئول فنی و یا مدیر عامل در شرکت دیگری ارائه خدمت نماید.

ماده ۵- شرکت ها و مؤسسات بهداشت کار باید حداقل دارای تجهیزات به شرح ذیل باشد.

الف: وسائل مربوط به معاینات پزشکی

۱- وسائل کامل معاینات بالینی شامل دستگاه معاینه چشم (افتالموسکوپ)، معاینه گوش و حلق و بینی (اتوسکوپ - اسپیکولوم)، معاینات قلب و ریه (گوشی پزشکی)، اندازه گیری قد، وزن، فشار خون و معاینه دستگاه عصبی و تخت معاینه، لانتر مشاهده فیلم های رادیوگرافی و ...

۲- در اختیار داشتن وسائل و تجهیزات طبی و سنجش قابلیت کار اعضاء بدن انسان نظیر اپتومتری - ایدیومتری - اسپیرومتری - الکتروکاردیوگرافی و امثالهم و یا در صورت استفاده از خدمات مؤسسات مجاز ارائه گواهی معتبر همکاری در زمینه های اعلام شده با مؤسسات مجاز پزشکی الزامی است.

ب: وسائل مربوط به خدمات مهندسی بهداشت حرفه ای

۱- وسائل اندازه گیری ساده عوامل فیزیکی مثل صدا، استرس گرمایی، نور

۲- وسائل شناسایی اولیه گازها نظیر (لوله های گاززیاب) و ذرات معلق نظیر (پمپ نمونه برداری و متعلقات آن)

تبصره ۱: شرکت باید عندالزوم از امکانات تجهیزاتی و آزمایشگاهی مفصل تر (غیر از وسائل اعلام شده در بالا) جهت آزمایش های عوامل فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیک و پایش های بیولوژیکی استفاده نماید که در این گونه موارد می تواند گواهی همکاری مؤسسه معتبری در این زمینه را ارائه نماید.

تبصره ۲: چنانچه شرکت صرفاً خدمات طب کار را ارائه نماید تجهیزات مربوط به بند الف و چنانچه خدمات مهندسی بهداشت حرفه ای را ارائه نماید تجهیزات مربوط به بند ب را باید فراهم نماید. در صورتی که شرکتی خدمات طب کار و مهندسی بهداشت حرفه ای را توأمأ ارائه نمایند، باید کلیه تجهیزات و شرایط مندرج در بندهای الف و ب ماده ۵ را دارا باشد.

فصل دوم - شرایط کار

ماده ۶- کلیه کارفرمایان و مسئولان کارگاه های مشمول قانون کار که موظف به رعایت ضوابط و مقررات موضوع مواد ۸۵، ۹۱ و ۹۲ قانون کار می باشند باید خدمات سلامت را مطابق با موازین مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و این آیین نامه برای کارگران خود تأمین نمایند.

ماده ۷- جهت تأمین خدمات سلامت کار کارگاه ها و کارخانجات از شرکت های ارائه کننده خدمات سلامت کار که مجوز معتبر از معاونت های بهداشتی (دانشکده و دانشگاه های علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی کشور) را اخذ نموده اند استفاده نمایند.

ماده ۸- کلیه شرکت های ارائه کننده خدمات سلامت کار موظف هستند فعالیت خود را بر اساس دستورالعمل های مدونی که مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و ابلاغ می نماید ارائه نمایند.

ماده ۹- کلیه شرکت های ارائه کننده خدمات سلامت کار مکلف هستند بعد از عقد قرارداد یک نسخه از آن را که حاوی شرح خدمات باشد به معاونت های بهداشتی دانشگاه و دانشکده هایی که مجوز لازم را صادر نموده و همچنین دانشگاه ناظر منطقه ارسال نمایند.

ماده ۱۰- کارگاه ها و کارخانجات در صورتی مجاز به عقد قرارداد با شرکت های ارائه کننده خدمات سلامت کار هستند که مجوز معتبر شرکت را کسب نموده و شماره و تاریخ آن را در متن قرار داد ذکر و تصویر آن ضمیمه قرارداد نمایند.

فصل سوم - نظارت و ارزشیابی

ماده ۱۱- مدت اعتبار مجوز صادر شده از تاریخ صدور به مدت دو سال بوده و بعد از آن با توجه به ضوابط اعلام شده و عملکرد شرکت در مدت یاد شده مطابق با دستورالعمل های مدون مجدداً بررسی و مجوز برای دو سال دیگر تمدید خواهد شد.

ماده ۱۲- کلیه شرکت های ارائه کننده خدمات سلامت کار موظف هستند مطابق با دستورالعمل های مربوطه گزارش فعالیت و عملکرد خود را به معاونت بهداشتی دانشگاه و دانشکده علوم پزشکی که از آن مجوز دریافت داشته اند اعلام نمایند.

ماده ۱۳- شرکتی که از یک دانشگاه یا دانشکده مجوز دریافت می نماید می تواند در مناطق تحت پوشش سایر دانشگاه ها یا دانشکده ها که مخالفتی با ارائه خدمت آنان در منطقه نداشته باشند فعالیت نمایند.

ماده ۱۴- چنانچه شرکت های ارائه کننده خدمات سلامت کار ضوابط و مقررات اعلام شده در این آئین نامه و ضوابط ناشی از آن را رعایت ننمایند و نسبت به رفع نواقص و اختارهای معاونت های بهداشتی دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اقدام نمایند مجوز فعالیت آنها توسط معاونتهای مذکور لغو و مراتب به اطلاع کلیه دانشکده/دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور خواهد رسید.

تبصره ۵: در صورت بروز اختلاف مابین شرکت و معاونت بهداشتی دانشکده/دانشگاه ها در خصوص لغو پروانه، مرجع حل اختلاف مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

ماده ۱۵- کلیه کارگاه ها و کارخانجات موظفند در زمان عقد قرار داد ضوابط و شرایط مندرج در این آئین نامه و ضوابط ناشی از آن را به دقت رعایت نمایند.

ماده ۱۶- دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی هر سال مشخصات شرکت های سلامت کار را که موفق به اخذ مجوز شده اند را اعلام می نمایند.